Redakcio kaj Administracio: MISIONES 369 Buenos Aires

Argentina Esperantisto

Oficiala Organo de Argentina Esperanto-Asocio

Jara Abono: Enlande $ 2.- Ekstere 2 sv.f. Spec. 1 resp.k.

Jan. - Februaro 1936 N-ro. 118 - 119

BUENOS AIRES KVARCENTJARA

1536 - 1936

La 2an de februaro Buenos Aires festis la kvarcentan datrevenon de sia fondiĝo.

En okazo de ĉi evento ni ĵetu mallongan rigardon en Historion.

Du ĉefaj kaŭzoj decidigis la katolikajn reĝojn de Hispanujo al konkero kaj loĝiĝo de la regionoj ĉirkaŭ la rivero de la Plata, malkovritaj de Solis (1515-1516). Unue la ekspedicio de la Portugaloj (Souza, 1531), kiu minacis la rajtojn de la hispanoj, kaj due la reveno de Pizarro en Hispanujon, kiu alportis la riĉaĵojn rabitajn al la Inkao kaj ties popolo.

Tial en januaro de 1536 ŝiparo je ĉirkaŭ 12 ŝipoj portantaj proksimume 1800 homojn sub la komando de Don Pedro de Mendoza eniris la larĝan riveron. Tie ili renkontis la ŝipojn de Don Diego, kiu antaŭiris por esploro. Sed la dekstran bordon de la rivero(1) ili celis por eviti dizertojn al Brazilo, jam loĝita kelkloke de eŭropanoj.

Trovinte ĉe la argentina bordo alnavigeblan riveron, la ŝiparo eniris por albordiĝo. La riveron ili nomis "Riachuelo de los navíos", nun Riachuelo (elp. Riaĉuelo).

Je mejlo de la enfluejo, dum la unuaj tagoj de februaro (la 2a. aŭ la 3a.) estis fondita la urbo kiun oni nomis "Puerto de Nuestra Señora Santa Maria del Buen Aire" (Haveno de Nia Sinjorino Sankta Maria de la Bona Aero).

Granda nomo... sed la "urbo" aspektis tre modesta; ĝi ampleksis maksimume du hektarojn. La tuton oni ĉirkaŭis per fosaĵo kaj muro el tero, al kiu oni poste aldonis palisaron. Interne nur mizeraj kabanoj el tero kaj pajlo. Ŝtonoj kaj grandaj arboj forestas en la regiono.

Baldaŭ malsato kaj malsanoj premis la loĝantoj kaj al tio aldoniĝis malamikeco de la indianoj, provokita dank al krueleco de la konkerantoj. Al tio sekvis atako kaj sieĝo al la urbo, kiu daŭris pli ol du semajnojn, dum kiuj la sieĝitoj manĝis eĉ homajn kadavrojn.

Dum sia ĉeestado Mendoza sendis ekspedicion al nordo por serĉi la faman "arĝenta monto", kaj sendis ankaŭ aliajn pli modestajn por trovi manĝaĵojn. (La manĝaĵojn ili ricevis, sed ne la arĝenton. Malesperinte Mendoza decidis reveni Hispanujon (1537). Dum la vojaĝo li mortis.

En la jaro 1541 estis ordonata la malfondon de Buenos Aires kaj ties loĝantojn veturigitaj al Asunción, nove fondita urbo, pli proksima al la tiel sopirata "monto de arĝento".

Tiel finis la vivo de la unua Buenos Aires, dank' al plena nekapablo de ĝia estro Mendoza, kaj sia stabo. La oravido sukcesis tiri ilin el la mola vivo de la reĝa kortego, sed ne donis saĝon al ili.

Nur 39 jaroj poste (1580) la urbo estis ree kaj definitive fondita, proksimume en la sama loko.

Kaj la oro kaj la arĝento de la infanecaj legendoj tute ne troviĝis en la misteraj montoj sed en la plenaj spikoj de tritiko, de maizo...

La jena listo bone montras la progreson de Buenos Aires, la plej granda urbo en Latinameriko, kaj ankaŭ la plej granda hispanlingva:

Jaroj:	Loĝantoj:
1602	500
1664	4.000
1810	46.000
1864	140.000
1906	1.084.280
1935	2.225.000

(1) Oni memoru ke ĝi estas 200 kilometrojn larĝa.

Hagamos algo por el Esperanto

Estamos cerca del fin de la estación de verano, poco propicia para entregarse a las actividades que reclamen de nosotros una actitud constante. Pronto hemos de hallarnos en la época en que las mismas condiciones climatéricas nos invitan al trabajo y a la acción.

Acordémonos del Esperanto, de la gramática y del grupo que en el inicio de la temporada hemos dejado.

Tenemos que hacer algo por el Esperanto; fundar un centro esperantista donde no lo haya; consolidar aquel del cual somos miembros; intensificar el estudio del idioma hasta poder gozar de sus bellezas plenamente, y capacitarnos para enseñarlo a los demás, estrechar lazos de camaradería con los "samideanoj" de la Argentina y otros países; propagar intensamente los objetivos y propósitos del Esperanto, sin caer en fanatismos que puedan ridiculizarlo ante los ojos de gente sensata.

Hagamos algo más por el Esperanto

Nuestra Asamblea General Ordinaria

De acuerdo con lo establecido en la Orden del Día dada a conocer en nuestro número anterior, se celebró el 29 de diciembre último la Asamblea General Ordinaria de A.E.A. correspondiente al año 1935.

La reunión, que transcurrió en un ambiente de cordial camaradería, dió comienzo con la lectura del acta de la Asamblea anterior, considerándose luego los demás asuntos enumerados en la Orden del Día.

De la elección realizada a fin de llenar las vacantes existentes en el Comisón Administrativa, y las que iban a producirse al terminar el año, resultaron designados para ocupar esos cargos los siguientes "samideanoj":

J. Alchera, P. Doubek, A. Ferrari, M. Niksich, D. Ruíz, E. Rzodkiewicz y B. Gaggianesi y V. Albamonte como revisores de cuentas.

La Comisión Administrativa, en la que intervienen ahora nuevos elementos y algunos de nuestros viejos socios, que por una u otra causa estaban alejados de A.E.A, estudia diversos proyectos de importancia para el movimiento local, y entre ellos el de realizar una propaganda tan racional y metódica como sea posible, de acuerdo con los medios disponibles.

Balance General de ARGENTINA ESPERANTO-ASOCIO

Resumen del Ejercicio Diciembre 1934 - Noviembre 1935

DEBE

Saldo anterior	37.38
Alquileres	210.—
" Instrua Fako	300.—
Cuotas de socios	1.064.—
Pic-Nics	262.05
Donaciones	41.24
Ventas varias	39.84
	$ 2.456.51

HABER

Propaganda	65.—
Revista	211.90
Alquileres	1.620.—
Pic-Nics	126.89
Comisiones	65.25
Donaciones	8.—
Impresos	73.38
Gastos Generales	121.91
Saldo en caja	121.18
	$ 2.456.51

ESPERANTO EN ARGENTINO

Argentinaj Vegetaranoj akceptas Esperanton

Dum la nacia kunveno de naturistaj societoj, organizita de la Argentina Naturista Federacio, oni aprobis rezolucion laŭ kiu oni akceptas Esperanton kiel oficialan lingvon por la internaciaj interrilatoj, kaj samtempe oni invitas la membrojn de la Federacio, lerni Esperanton.

Ankaŭ estis aprobata la ideo ke en la organo de la Federacio "Vitalismo", estu rubriko, kies nomo, Internacia Vegetara Movado, servu por starigi konstantajn interrilatojn kun la Vegetara Esperantista Internacia Ligo.

Tiu ĉi decido de la argentinaj vegetaranoj estas tre grava, kaj multe povas helpi la progreson de Esperanto en nia lando.

Sed tiu cele nepre urĝas la eksterlanda kunlaboro; ni tre insiste petas al ĉiuj naturvegetaranoj el ĉiuj landoj bonvolu sendi sciigojn, novaĵojn, informojn, por provizi la esperantan fakon de "Vitalismo", kaj samtempe por elpruvi la utilecon de nia lingvo en la vegetaranaj rondoj. Skribu al F. N. A. "Vitalismo". Str. Entre Rios 868. Rosario. Argentino.

Córdoba kaj Esperanto

El letero kiun ni ricevis de la fervora samideano J. Rodeiro el Córdoba ni eltiras la jenajn paragrafojn:

"Kvankam Córdoba estas iom grandeta (260.000 loĝ), tamen la esperantistoj estas tiel malmultaj ĉi tie, ke, kvin jaraĝa infano povas ilin nombri per unu sola elspiro. Kelkaj kialoj stariĝas por tion klarigi, nome, politiko, burokratio, k.t.p.

Generale, ĉiu civitano al kiu ajn partio li apartenas, esperas atingi fafavorojn aŭ postenon en la urba, provinca aŭ nacia administrado. Tiu psika stato, tute malfavoras Esperanton, ĉar politiko kaj burokratio staras antaŭ ili kiel ĉefaĵo de; kaj por la vivo, Por ili Esperanto estas nur bagatelo, tute ne pensante, ke ĝi estas bonega kultura instrumento. Sed ni devas rezigni nian aferon pro tiaj malfavoraj cirkonstancoj?

Almenaŭ ni sukcesis fondi grupon, kies nomo estas "Antaŭen". La titolo estas belsona kaj alloga; sed tio ne signifas ke ni iras ĉiam antaŭen.

Feliĉe, estas kelkaj fervoraj "antaŭanoj", kiuj senlace laboras por ke la Zamenhofa lingvo estu inter ni la nepra interkomprenilo tutmonda. Kaj ilin ne timigas la "noktaj fantomoj nek ventmueliloj". — Johano Rodeiro

Serodino

La lokaj samideanoj daŭras forte laborante por nia afero. Laŭ la lastaj sciigoj, ili finfine organizis sian societon, de nun ties nomo estas Esperanta Grupo "Nova Tago".

La Centra Komitato konsistas el ses membroj, nome Teeodoro Grippo, Ludoviko Grippo, Tomazo Montero, Nikolao Dimonako, Josefo Guerrini, kaj Johano E. Diaz. La korespondado devas esti adresata al ĉi lasta samideano.

Ni kredas ke la sukceso akompanos la agadon de la esperantistoj de Serodino, do ili konscias pri malhelpaĵoj kiuj baras nian vojon, kaj ili posedas la sufiĉan forton, por ilin venki.

Esperantista Societo de Posadas

Ankaŭ en tiu ĉi malproksima regiono fondiĝis esperanta grupo. Interesuloj sin turnu al S-no. Agustin Alvarenga. Strato Sarmiento 152. Posadas. Tiu kiu iel povas helpi estas petata sin turni al tiu ĉi samideano.

Sukcesas la vojaĝo de la S-noj Gregorio kaj Scaraffia per tamdemo

Ili estas ĉe la landlimo inter Meksiko kaj Usono

Jam de longe ni nenion sciis pri niaj samideanoj V. Gregorio Espasa kaj Viktor Scaraffia, kiuj foriris de Buenos Aires la unuan tagon de la jaro 1934. komencante tamdeman vojaĝon tra Ameriko, kun la celo alveni ĝis New York.

Multajn malfacilaĵojn ili trovis en la longa vojo. La trapaso de la Andoj inter Argentino kaj Ĉilo estis pli facila ol en aliaj landoj, sed la plej grandaj baroj prezentiĝis unue en la dezerto de Atacama Norde de Ĉilo, en kiu ili restis tri tagojn erarinte kaj sen akvo. Poste en la Chimborazo, unu el la plej altaj montoj en Ameriko, kiu troviĝas en Ekvatoro, kaj fine en la montoj de Darien, Kolombio.

Du ilustritaj revuoj de Meksiko, "Revista de Revistas" k. "Todo" aperigas raportojn pri la rajdantoj, okazojn kiun ili profitas por paroli pri detaloj de la vojaĝo kaj pri Esperanto kaj ĝia movado.

El tiuj gazetoj ni prenas sekvantajn paragrafojn.

"Ni trairis preskaŭ 15.000 kilometrojn, sed granda parto el ili estis farita sur mulo aŭ ŝipoj, ĉar la manko de vojoj aŭ la karakterizoj de la landoj malpermesis al ni uzi ĉiam nian veturilon. Ni ŝanĝis 19 foje la pneŭmatikojn de la tamdemo, kaj tri la ĉenon. Eble ĉi tiu rajdo estas rekordo en la historio de biciklismo".

"Preskaŭ certe dum la monato februaro ni daŭrigos la vojaĝon, sed unue ni vizitos la ĉefajn lokojn ĝis kiam ni povos iri per biciklo, kaj poste preni la ĉefvojon al Laredo ĝis la fino de nia vojaĝo".

Malgraŭ tiel grandaj klopodoj kaj penoj, tiu granda vojaĝo, ĝis nun sukcesanta, eble fiaskos, se la Usona Konsulo en Buenos Aires ne rajtigas la du pasportojn de la rajdantoj, ĉar ili ne povos eniri Usonon sen plenumi tiun kondiĉon, kaj niaj klopodoj por solvi la aferon marŝas tre malrapide. Aliflanke, la usona registaro limigas la eniron de sudamerikanoj ĝis la sama cifero de usonanoj kiuj eniras en ĉiu lando de tiu parto de la kontinento. Sed ni esperas ke la baroj malaperos kaj la kamaradoj Gregorio **kaj Scaraffia** feliĉe kaj sukcese finos tiun gravan rajdon.

Reuniones Dominicales

A partir del mes de Marzo, la A.E.A. piensa organizar reuniones todos los domingos por la tarde.

Estas reuniones tienen por objeto facilitar la asistencia a nuestro local social a todas aquellas personas que por distintas razones no pueden concurrir de noche, y que por la misma razón no pueden usar la biblioteca y mesa de lectura y no pueden tampoco reunirse con esperantistas y practicar el Esperanto.

Esperantaj Kamerkantoj

La ĉiam vigla talento de nia samideano Jodkieviĉ surprizis nin, ankoraŭ foje, per siaj lastaj "Esperantistaj Kamerkantoj" (opus 8).

Temas pri poemoj de Julio Baghy, sub kies inspiro nia samideano verkis siajn komponaĵojn, aranĝitaj por tenora aŭ soprana voĉo kaj kun akompano de fortepiano. Jen ties titoloj 1) Volgo muĝas same kiel l'Danub", 2) Ĉe samovaro", 3) Radio ludas sur la bordo", 4) En aŭtuno sur la kampo", 6) "Al la venko!!.

Binditan kopion de la verko, la aŭtoro, pere de Argentina Esperanto-Asocio, sendis al la poeto Baghy kiel novjaran donacon.

La kvinan numeron de tiu 8a. opus. "Serenado", laŭ verŝaĵoj de Huhmila Jevsejeva, nia samideano sendis al la aŭtoro de tiu poezio.

Después de la Electrotécnica, la Química

Otro triunfo del Esperanto

El ingeniero químico señor Rey Dru, de Enghien, Francia, presentó un interesante informe en el 15.º Congreso Internacional de la Industria Química, celebrado a fines de septiembre último en Bruselas. El informe se titulaba "Normalización del Lenguaje Técnico". A continuación ofrecemos un resumen del mismo:

El creciente aumento de la producción de obras científicas en diversas lenguas, y la necesidad de los técnicos de mantener relaciones cada vez más frecuentes con sus colegas de todo el mundo, presentan día a día más insistentemente y en diversas formas el problema de una lengua auxiliar internacional.

Como los químicos son los inventores de un lenguaje simbólico y convencional, oficializado por la nomenclatura química y enseñado en todas las universidades del mundo, de hecho estos hombres de ciencia están especialmente preparados para concebir el uso de un idioma auxiliar internacional consolidado.

Ese medio de mutuo entendimiento, ese vehículo para la exteriorización del pensamiento del hombre debió aparecer en el momento oportuno. Y bien. El Esperanto, que aparece como uno de los ensayos m s serios de consolidación lingüística, lleva, para el mundo intelectual, los frutos de una insospechable y vasta experiencia mundial. Congresos, comisiones científicas, comités lingüísticos, etc., la usan ya o aconsejan su uso, especialmente en la electrotécnica, ciencia cuyo campo de experimentación es tan grande como el de la química.

No puede ignorarse por más tiempo un hecho cuya influencia en el futuro del progreso científico está adquiriendo una importancia considerable.

Por su parte, los químicos, que colaboran tan intensamente en un plano internacional, deben estudiar desde ahora, por intermedio de comisiones especiales en sus congresos, las posibilidades de usar pronto una lengua auxiliar, de aplicación en la ciencia".

Los oyentes se mostraron muy interesados por el asunto, y, finalmente, aprobaron la siguiente resolución:

"Considerando los infinitos beneficios que se pueden obtener del uso de un idioma auxiliar, en relaciones internacionales, y especialmente en la ciencia química, donde la rápida y fiel documentación e información juegan un importantísimo papel;

"Considerando los resultados conseguidos con el experimento del Esperanto, hecho que es único en su grandeza y en la historia de la consolidación lingüística;

"Considerando, finalmente, las obras y los resultados proporcionados con este fin por la "International Standardizing Association" (Congreso de Estocolmo, Septiembre de 1934), y por la Comisión Internacional de Electrotécnica (Congreso de Bruselas, junio de 1935);

Este Congreso se declara partidario de la creación de una comisión permanente, denominada "Comisión de Idioma Auxiliar Internacional", destinada a estudiar:

1) Extensión a la ciencia química del uso del Esperanto, como fundamento de regularización lingüística;

2) Aplicación de este idioma para fines técnicos (física y química), y utilizarlo prácticamente en toda clase de documentación".

(Trad. de "Heroldo de Esperanto")

ARGENTINAJ PEJZAĴOJ

●

Lageto TALL ĉe la norda regiono

Nuevo Diccionario Japonés-Esperanto

Recordamos los primeros días del Esperanto, cuando todas las obras que se editaban acerca del mismo, eran simples folletos: gramáticas en forma de opúsculos, diccionarios que cabían en el bolsillo del chaleco.

Este recuerdo nos lo ha sugerido la reciente aparición del diccionario japonés-esperanto. Este libro es el diccionario más grande y completo editado hasta hoy día, en su especie.

Hay en él, más de 70.000 palabras japonesas, con su correspondiente traducción al esperanto. Hay en el libro la friolera de 100.000 líneas.

Y para que su edición fuera de un precio acomodado, sus páginas fueron reducidas fotográficamente a un tamaño más chico, e impresas mediante clichés.

La compilación del mismo duró nueve años, y la composición tipográfica cuatro.

Después de ésto, no creemos que se ponga en duda la fé de los japoneses en el Esperanto.

●

Diccionario Sueco-Esperanto

También los esperantistas suecos, podrán mostrarse orgullosos de poseer uno de los mejores diccionarios editados hasta la fecha.

En efecto, acaba de ser publicado un gran diccionario sueco-esperanto, y a fé que el calificativo "grande", no le viene holgado por ninguna parte.

Veamos si no es así: Consta de 574 páginas; para llenarlas han sido necesarias 70.000 líneas.

Aparte de sus tres autores, otros nueve esperantistas suecos colaboraron en diversos aspectos técnicos de este novísimo diccionario, sin contar un sin fin de consultas evacuadas con esperantistas de países extranjeros.

Además, para los fines de la corrección de la obra, fué necesario la lectura de la misma, tres veces consecutivas, línea a línea.

Como puede verse, la edición de uno de estos diccionarios, constituye un motivo de orgullo, no sólo para los esperantistas del país donde se edita, sino también para los de todo el mundo.

●

Una sección en Esperanto en una revista de fama mundial

El semanario "Haagsche Post", uno de los más importantes periódicos editados en Holanda, comenzó a publicar desde el mes de Septiembre, una sección en esperanto, dirigida por el conocido esperantista A. Cseh. El artículo que encabezó la primera publicación en este idioma, llevaba la firma del Dr. De Monchy, intendente de la ciudad de La Haya. Como nota original, cabe destacar que la redacción del citado semanario regalaba a cada uno de sus abonados, y a su solicitud, un libro de texto para el estudio de este idioma. Al mismo tiempo abrió un concurso de carácter internacional para hallar un título para esta sección. Nuestros lectores pueden mandar cartas de felicitación a la siguiente dirección: "Haagsche Post", Noordeinde 23, Den Haag, Holanda, y recibirán un ejemplar gratuito de la revista.

●

Novaj membroj de A.E.A.

Lorenzo Destoc, Tomás del Valle, Reinaldo Hensel, Enrique Beck, Jorge Oscar Frontini kaj Hugo J. Ceretti.

Caso Acusativo (IV)

Por GEORGO

Hemos visto como en los complementos de lugar—indicando movimiento - se puede reemplazar la preposición por el acusativo:

Mi iras Rosarion — Voy a Rosario.

Lo mismo ocurre con los complementos de tiempo y de cantidad, cuando se quiere indicar duración, medida, peso, precio.

Tiempo, duración:

Ej. Permanecí (durante) tres meses en Buenos Aires.

Mi restis **dum** tri monatoj en Buenos Aires.

Mi restis tri monatojn en Buenos Aires.

Zamenhof murió el 14 de abril de 1917

Zamenhof mortis **en** la 14a. de aprilo de 1917.

Zamenhof mortis la **14an**. de aprilo de 1917.

Cantidad:

Ej.: La casa tiene cuatro metros de alto.

La domo estas alta **je** kvar metroj.

La domo estas alta kvar metrojn.

Ese cajón pesa cien kilogramos.

Tiu kesto pezas **je** cent kilogramoj.

Tiu kesto pezas cent kilogramojn

Otros ejemplos:

Por última vez vi a Pedro en lo de Carlos.

Je lasta fojo mi vidis Petron ĉe Karlo.

La lasta**n** fojo**n** mi vidis Petron ĉe Karlo.

Lastfoj**e** mi vidis Petron ĉe Karlo.

Llegaré el viernes, el primer dia de febrero.

Mi alvenos **je** vendredo, la unua tago de februaro.

Mi alvenos vendredo**n** la unua**n** tago**n** de februaro.

Mi alvenos vendrede, la unua**n** de februaro.

Buenos Aires, **en** la 21a. de januaro de 1936.

Bs. Aires, 21a**n**. januaro 1936.

Ejercicio de aplicación del acusativo:

Del "Cours par Correspondance" del Franca Esperanto - Instituto"

Rigardante la ludojn de infanoj, mi memoris pri mia amikineto Johanino. Ŝin mi konis intime antaŭ multaj jaroj. En tiu tempo ŝi estis sepjara knabino. Ĉiuvespere ŝi eksaltis sur la genuojn de sia granda frato, dirante: "Karlo faru al mi rakonton". Obeema kaj karesema, Karlo ĉiufoje rakontis novan historion. Per la parolo, li kondukis sian fratineton tra ĉiuj landoj, fantaziaj kaj realaj. Tio sufiĉis por Johanino, kiu absolute rifuzis lerni la legadon. La sepjara Johanino ne sci-povis legi... Iun vesperon, laŭ sia kutimo, ŝi ordonis: "Karlo, faru al mi rakonton". Kaj Karlo tuj ekrakontis: "Dum vintra vespero, en Kalabro, du ŝtelistoj atendis riĉulon. Ili enuis. La unua diris al la dua: faru al mi rakonton. Kaj la dua komencis: dum vintra vespero, en Kalabro, du ŝtetlistoj atendis riĉulon..." Subite, Johanino haltigis la rakonton. "Jam vi diris tion. Vi eraris. Ne rekomencu ĉiam la samajn vortojn. Daŭrigu la rakonton. —Tio mem estas la rakonto! Rigardu: ĝi skribite kuŝas en via propra libro". Ŝi desaltis de la frataj genuoj kaj kuris al sia patro: Karlo mokas min, patreto. —Kial, infano mia? —Li faris rakonton, kiu ne estas rakonto. Poste, li diras ke ĝi kuŝas en mia libro. —Eble ĝi kuŝas. Se vi sci-povus legi, vi estus povinta konstati, ĉu li trompis vin aŭ ne. —Lernado estas tro teda afero, patro. —Tio estas via opinio: bone. Mi mem povas fari al vi interesan rakonton: Juna simiino trovis verdan nukson. Ŝi mordis ĝin kaj ekgrimacis kaj ekkraĉis kaj plendis: "Ha! mia patrino trompis min, dirante, ke la nuksoj estas manĝeblaj fruktoj". La juna simiino ĵetis la frukton malproksimen. Maljuna simio trovinte la jetitan nukson rompis ĝin inter du

Viena
la ciudad del Vigésimo Octavo Congreso Universal de Esperanto

Por primera vez, se registra el hecho de que el gobierno de una nación invita directamente a las organizaciones esperantistas a realizar en su país, el Congreso que anualmente se celebra en determinada ciudad, generalmente a solicitud de los esperantistas locales.

En efecto, durante el 26o. Congreso celebrado el año 1934 en la ciudad de Estocolmo, el embajador de Austria, señor Barón de Sommaruga, invitó, en Esperanto, a celebrar el 28o. Congreso en la ciudad de Viena.

Esta invitación fué repetida formalmente por el gobierno austríaco durante el último de Roma, y por intermedio de su embajador en esa ciudad, señor Adrián Rotter, quien anticipadamente dió la bienvenida a los congresistas.

El canciller de Austria, Dr. Kurt von Schuschnigg tomó el cargo de presidente en la Comisión Honoraria, en la que figuran varios de sus ministros.

Pero, al parecer, el gobierno de este país, no sólo dá su apoyo moral a este Congreso, sino también material.

En efecto, como primera providencia ha acordado una subvención de 5.000 chelines austríacos para los trabajos iniciales. La intendencia de la ciudad de Viena subvencionó también este Congreso con la cantidad de 2.500 chelines.

El programa de este Congreso promete ser excepcional y a juzgar por los preparativos, tendrá caracteres hasta ahora no registrados en ningún otro.

Esperemos que el éxito de este Congreso repercutirá favorablemente a nuestro movimiento y que decidirá a los gobiernos de otras naciones a otorgar al Esperanto un tratamiento más decisivo.

ŝtonoj, senŝeligis ĝin, kaj manĝis la blankan kernon.

Kiam li estis manĝinta la frukton, li turnis sin al la mirigita simiino: "Via patrino pravis, mia amikineto. La nuksoj estas bonegaj. Sed vi devas iom peni por malfermi ilin. Sen iom da laboro, ni ne povas havi plezuron en la vivo. Memoru vi, simiineto; kaj ĝis revido". Johanino levis al sia patro siajn malicetajn okulojn: "Ĉu vi mem vidis la aferon patreto? —Ne mi mem vidis; sed mia patro — via avo — rakontis tion al mi. —Ha, ĉu ankaŭ vi estis... simieto?" — Post kelkaj semajnoj, iun vesperon, Johanino eksaltis laŭ sia kutimo sur la fratajn genuojn. Ŝi ĉirkaŭbrakis Karlon kaj diris fiere per ridanta voĉo: Karlo, aŭskultu; mi legos al vi rakonton, tiun vesperon..."

Rezolucio pri Gramatiko, Stilistiko, Vortaro

Prezentita de S-ro. Miĉio Tanimura kaj aliaj, Nagoja. Alprenita kun granda plimulto de la Laborkunsido, la 22-an de Septembro. 1935

"La 23a Japana Esperanto Kongreso kunveninta en Nagoja esprimas la konvinkon, ke nia lingvo Esperanto estas komuna posedaĵo de la tuta homaro. Nia Esperanto-Movado estas esence lingva afero kaj orientanoj estas speciale interesataj en la tutmonda karaktero de nia lingvo. Estas do memkompreneble, ke ni, orientaj esperantistoj, faras la sekvajn proponojn:

1) Estas dezirinde aperigi provon de detala Esperanto-Gramatiko, kiu estu kvazaŭ moderna eldono de la Lingvaj Respondoj kaj sur kies bazo estas verkataj ĉiuj naciaj lernolibroj. Tutmonda helplingvo, kia estas nia Esperanto, devas posedi tian vastan bazon, sen kiu miskompreno estas timeblaj. Kompreneble la reguloj de tia Gramatiko ne dvas esti absolute rigidaj, nek ili ĝuos la saman aŭtoritatecon kiel la Fundamento. Tia Gramatiko servu do kvazaŭ kompaso al dubantoj, tute same kiel detalaj gramatikoj de nacilingvoj por fremdaj studantoj.

2) Estas dezirinde aperigi Esperanto-Stilistikon, kiu estu kvazaŭ moderna eldono de la Krestomatio. Internacia Lingvo devas havi internacian stilon. Kompreneble unuformeco de stilo ne estas dezirinda. Tamen, komencantoj bezonas ekzemplojn de bona stilo kaj konsilojn por la akiro de tia stilo. Ĝis nun Stilistiko estas kvazaŭ orfa infano en nia literaturo, eĉ la vorto mankas en la vortaroj—dume ekzistas "poetiko"'. Tien ĉi apartenas kritiko pri mallongigaj esprimoj nekompreneblaj al orientanoj, kiujn okcidentaj samideanoj facilanime uzas. Ni gardu la purecon kaj la internaciecon de nia stilo.

3) Estas dezirinde aperigi Kompletan Vortaregon de Esperanto, kiu tamen ne estu oficiala sed nur provizora. Sur la bazo de tia autoritata Vortarego devos esti ellaborataj la naciaj vortaroj en la estonto. Eldono de Oficiala Radikaro estas ankaŭ dezirinda.

Pri la aperigo de la supraj ne-oficialaj verkoj devas zorgi, laŭ opinio de la Kongreso niaj oficialaj institucioj (Akademio, Lingva Komitato, U. E. A.) kun la helpo de ĉiunaciaj fakuloj por ke la internacia karaktero de la entrepreno estu certigata. La Kongreso estas konvinkita, ke tia programo donos al nia Movado sanan direkton, kiu forturnigos la atentot de bagateloj kaj ĝis nun al doj per neologismoj kaj alproksimigos nin al la venko, pri kiu neniu dubas. Vivu nia "tutmonda" lingvo, vivu la interkontinenta kooperado lingva, mampremon al ĉiuj kunbatalantoj sur la bazo de l'Zamenhofa Fundamentoj".

Una Estampilla con texto en Portugués y Esperanto

Casi en cada número debemos ocuparnos de los sucesivos éxitos del Esperanto en el Brasil.

Sobre todo, es en las esferas oficiales donde van asentando su prestigio y recibiendo pruebas evidentes, que los gobernantes de dicho país, valoran la utilidad práctica de nuestro idioma.

Según una disposición del Marqués dos Reis, ministro de Obras Públicas del Brasil, y secundando una iniciativa de su secretario general, doctor Joaquín Licino de Almeida, el departamento de Correos y Telégrafos acaba de editar una interesante estampilla conmemorativa de la Octava Feria Internacional de Muestras de Río Janeiro. El texto va en portugués y en Esperanto; su valor es de 200 reis.

Asimismo, en unos sobres que para el servicio aeropostal ha editado aquel departamento, y en los que se hace la reclame, en varias lenguas extranjeras de los principales productos del país, se ha incluído también para el mismo fin el esperanto.

Los interesados en poseer esta estampilla, pueden mandar dos cupones de respuesta a "Brazila Ligo Esperantista", Av. de Marechal Floriano, 212, Río de Janeiro, y recibirán en sobre cerrado, dos ejemplares nuevos de la misma.

●

MUY IMPORTANTE

Rogamos a todas aquellas personas que se dirijan por carta consultándonos al respecto de cualquier asunto, tengan a bien adjuntar el franqueo para la respuesta. Son tantas las cartas que debemos contetstar, que su franqueo insume una cantidad que precisamos para otros menesteres.

NEKROLOGO

La 19an. de Januaro en la montara vilaĝo Huerta Grande, tie, kie la turistoj kaj riĉuloj ĝuas la someran veteron inter belegaj pejzaĝoj, mortis (ankoraŭ juna) la fervora kaj laborema esperantisto Jozefo Prat. Lasta tempe la sorto tro forte batis lin, kaj pro tio, lia malsano pli kaj pli malfortigis lian organismon, kaj la kolapso alvenis. Nun, en la enterigejo de "Valle Hermoso", kuŝas la restaĵojn de tiu bonega kaj neforgesebla kamarado — J. Rodeiro.

Luis E. Sepúlveda Cuadra

Mortis unu el la plej malnovaj pioniroj de la Esp. Movado en Sudameriko. Instruisto por blinduloj kaj tradukinto de pluraj lingvoj al hispana. Naskiĝis en Valparaiso la 9an de Oktobro de 1873. Kvankam jam matura kiam li aliĝis al Esp. Movado, multe li laboris en Ĉilo por la disvastiĝo de nia lingvo. En 1903 fondis la unuan Esp. societon kaj redaktis la unuan Esp. gazeton en Ĉilo. Prezidis la unuan landan kongreson en Santiago 1910. Jam maljur kaj malsana ankoraŭ fondis en 1932 la Esp. Junularan Societon. Verkis kelkajn propagandajn broŝurojn. L. K. dum pluraj jaroj, kunlaboris kun multaj Esp. gazetoj. Inter aliaj tradukis la literaturaĵon "Por koleriĝi", 23 paĝ. 1910, Meksiko. La Esp. movado funebras lian por ĉiam malaperon.

—S-ro Pedro Gatti, la 5an. de Decembro 1935, patro de nia laborema malnova samideano H. Gatti Meroni.

—S-ro Luis Badía y Almató, la 1an de januaro de 1936, patro de nia estimata asociano D-ro Ramón Badía.

Vizitoj

Dum la pasinta Januaro vizitis nian sidejon la samideano R. Sartoris, kiu kunportis la salutojn de la geesperantistoj el Rosario. La s-no Sartoris, dum lia restado en nia urbo, ĝuis la kamaradecon de la ĉefurbaj esperantistoj.

Ni deziras ke tiu ĉi vizito, ĝojigis lin, tiel multe kiel nin mem.

—Tre agrable surprizis nin la Samideanino F-no. Cecilia Kantor el Córdoba, vizitante nian Asocion; bedaŭrinde ŝi restis malmulte ĉe ni kaj tiel ŝi ne povis interkonatiĝi kun la plimulto el niaj membroj. Ĝis revido!

Conferencia sobre Esperanto

Nuestro consocio el señor Pascual Bosso dió una conferencia sobre el Esperanto el 14 de Enero ppdo., en el local de la calle Florida 722. A este acto concurrió un selecto número de personas mostró marcado interés por conocer las características de nuestro idioma y su organización. Esperemos que la labor de nuestro amigo no ha de cesar con este acto, y que pronto habremos de registrar nuevos éxitos.

Centro Esperantista de Posadas

Un nuevo centro acaba de fundarse en la importante localidad de Posadas. Esta entidad surge con fuertes bríos y dispuesta a bregar por la difusión de nuestro idioma.

Al dar la bienvenida a esta nueva organización en nuestro movimiento, encarecemos a todos los "samideanoj" ayuden en lo posible los propósitos de los fundadores de la nueva entidad.

Todo interesado debe dirigirse al señor Agustín Alvarenga. Calle Sarmiento 162. Posadas.

Hechos que demuestran la aplicación del Esperanto como idioma auxiliar y la necesidad de su adopción

Un folleto de los Ferrocarriles en Esperanto

La oficina de Correos de Austria, editora de las guías de ferrocarriles de este país, completó el texto de estas guías con un capítulo en esperanto, que comprende aclaraciones sobre diversos signos y demás datos e informes.

Un prospecto en Esperanto sobre Manchuria

La dirección de la compañía del ferrocarril del Sud Manchuriano, ha editado recientemente un folleto que contiene diversos informes de los lugares más pintorescos recorridos por los trenes de esta compañía. Este folleto puede recibirse gratuitamente solicitándolo a The South Manchuria Railway Co., Head Office, Dairan, Manchuria.

Los motoristas de París rinden examen de Esperanto

Durante el mes de junio próximo pasado tuvo lugar en el Ministerio de Obras Públicas de la ciudad de París, los exámenes oficiales para los aspirantes al diploma de conductores de taxis.

En el programa de estos exámenes, se incluyen diversos conocimientos de geografía, historia, etc., así como el conocimiento de un idioma extranjero, o del esperanto.

En esta oportunidad, varios motoristas rindieron examen de esperanto. Siendo, en consecuencia, ésta la primera vez que un ministerio francés reconoce oficialmente un examen de esperanto.

Notas diversas

El 27 de diciembre pasado, dos estaciones de Polonia (una de Varsovia y otra de Cracovia), trasmitieron simultáneamente un recital de canciones del país traducidas al Esperanto.

—Acaba de ser traducido a varios idiomas un libro originariamente escrito en Esperanto. Se trata de una obra de polémica del sociólogo francés E. Lanti, titulada "¿Se construye el socialismo en Rusia?". La versión en castellano circula ya en Buenos Aires.

—El semanario "European Herald", editado en Inglaterra, y que se redacta en castellano, francés, inglés, alemán y Esperanto, en vista del éxito obtenido por la sección en este último idioma, destina a la misma un espacio mayor, y con este motivo ha publicado un editorial en que se refiere a los rápidos progresos del Esperanto, especialmente en las actividades comerciales.

—El Ministerio de Ferrocarriles de Checoeslovaquia ha puesto en circulación últimamente una guía de los ferrocarriles del país. Es un folleto de 32 páginas, lujosamente presentado y de impresión cuidada. Dicho folleto está redactado totalmente en Esperanto, y contiene numerosas ilustraciones y mapas.

—La bella ciudad de Manresa (Cataluña) será el asiento del 18° Congreso Esperantista de Cataluña, el cual se celebrará, lo mismo que en años anteriores, conjuntamente con los Juegos Florales Internacionales. Para la celebración de ambas reuniones se han fijado los días 31 de Mayo y 1° y 2 de junio próximos.

★

El intendente de Tapa, Estonia, decidió dar el nombre de Esperanto a la calle de la estación de dicha ciudad.

★

La Asociación Francesa de Artes y Oficios, aprobó una moción mediante la cual expresa sus deseos de que el Esperanto sea enseñado en las escuelas de artes y oficios.

★

La Cámara de la Industria y Comercio de Bucarest, editó recientemente una guía de los representantes comerciales de Bucarest y una lista completa con los nombres de sus artículos en rumano, francés, inglés, alemán y Esperanto.

★

La estación de radio de Tallinn, Estonia, transmite cada tercer domingo de cada mes, una media hora de esperanto.

Unu—Malbenita mizero kiu katenigas min...

La alia.—Do mi ne dubas ke iam mi estos riĉa, kaj estu certa ke mi bedaŭros dum la tuta vivo, se mi mortas malriĉa.

KURACISTA KONSILO

Kuracisto — Tro maldika vi estas. Vi devas vojaĝi, certe novaj aeroj vigligos vian apetiton.

Malsanulo — Sinjoro kuracisto, prefere donu al mi konsilojn por malvivigi tiun ĉi...

MODERNA EDZIGO

Jozefino — Sed kial ŝi edziniĝis kun tia maljunulo.

Petro — Ĉar li estas riĉa.

Jozefino — Sed tio ne estas pravo; tio estas nur senkulpigo.

NIA POŜTO

P.J.C. Villa Angela.— Via verko estas interesa, sed ankoraŭ ne taŭga por nia gazeto. Ne malkuraĝiĝu, legu multege, kaj elektu preferinde lokajn temojn.

KORESPONDADO

Trilinia anonco en Koresp Fako 0.30 arg. mono

S-ro P. S. Miglieta. Viedma. RN) Argentino P.I., PM. k.ĉ.l. p.ĉ.t, Precipe kun fraŭlinoj. Certe respondos.

S-ro Valentin Perĉik. Muzikisto. Gobernador Canĉioti, F.CS.F. Argentino. k.ĉ.l. pri artoj, respondos almenaŭ unu foje.

S-no. José M. Masu (18 jara) str. Muñiz 1906 - Buenos Aires (Argentino). Inter ŝanĝas nur P.I. Kun ĉiuj landoj.

Salto. F.C.C.A., Rep. Argentina. Joh. Viarnes. Mi deziras korespondi k.ĉ.l., p.ĉ.t. Mi preferas kun laboristoj.

Anatolio Vojner, deziras korespondadon, P.I. Esperantaj gazetoj, k.t.p. NIKOLAJIEV, Moskovskaja 14. Ukrainio. Sovetio.

NI CERTIGAS VIAN RIDON

KLARIGO

——Estas mil metodoj por riĉiĝi, tion mi spertis, feliĉe, tre sukcese.

—Sed honesta nur unu.

—Kaj kiu ĝi estas.

—Mi jam dubis ke vi scius pri ĝi.

EN KAZERNO

Kaporalo — Ĉu vi scias legi kaj skribi?

Soldato — Mi estas abituriento, mia kaporalo.

Kaporalo — Mi ne demandas pri via metio, sed nur ĉu vi scias legi kaj skribi.

RENKONTIGO

Du amikoj renkontiĝas, post kelkaj jaroj, ke oni ne vidis unu la alian .

—Ĉu vi memoras pri tiu fraŭlino Mario kun kiu ni ofte dancadis?

—Jes, ŝi estis unu ranga koketulino; tre petolema virino, pri kiu ni asertis ke ŝi nepre trompos sian edzon.

—Nu, ŝi estas mia edzino post tri monatoj.